

Collegevoorstel besluitvormend

Portefeuillehouder	M.M.E.L. van Lierop	Commissie:	
Opdrachtgever	5.1.2e		
Opsteller	5.1.2e		
Datum	22 juni 2023	Raad:	
Concernplanning-nummer	5.325		
Zaaknummer	51533399		

Onderwerp

Herziening reguliere exploitatiesubsidie Cacaofabriek 2023

Voorstel

1. Aan Stichting De Cacaofabriek de 2e termijn van de exploitatiebijdrage 2023 beschikbaar te stellen;
2. De eerder gestelde verplichting van een externe financiële analyse van de Cacaofabriek te handhaven met als nieuwe deadline 1 oktober 2023 en de aanvullende verplichting op te nemen dat Stichting De Cacaofabriek voor 1 oktober 2023 een meerjarenbegroting 2024-2026 aanlevert;
3. De deadline voor het aanleveren van de jaarstukken 2022 vast te stellen op 31 augustus 2023.

Inleiding

Aanleiding voor het voorstel is tweeledig:

1. Met het besluit van 30 mei 2023 is voor De Cacaofabriek een nieuwe situatie ontstaan, doordat vooralsnog de concernvorming is losgekoppeld van het proces verzelfstandiging;
2. Voor het beschikbaar stellen van de 2e termijn van de al eerder vastgestelde, reguliere exploitatiebijdrage aan stichting De Cacaofabriek is een collegebesluit nodig is omdat niet voldaan is aan de voorwaarden zoals opgenomen bij de toekenning van deze subsidie,

Daarbij zijn de volgende eerdere besluiten van uw college van belang:

1. Besluit tot verlenen reguliere exploitatie-bijdrage 2023

In de collegevergadering van 14 februari 2023 besloot uw college de reguliere exploitatiesubsidie 2023 voor De Cacaofabriek toe te kennen. Uw college besloot subsidie te verlenen voor de exploitatie 2023 en middels bevoorschotting de volgende bedragen beschikbaar te stellen:

- a. Een basissubsidie voor januari tot en met juni van € 649.250,-;
- b. Een basissubsidie voor juli tot en met december van € 649.250,-;
- c. Een eenmalige bijdrage van € 100.000,- ter compensatie voor de gestegen kosten door de inflatie;

Daarnaast besloot uw college om uitstel te verlenen voor het aanleveren van de jaarstukken 2022 tot 1 augustus 2023. Voor toekenning van het subsidie deel juli tot en met december 2023 werd de voorwaarde verbonden dat een financiële analyse zou uitwijzen dat de organisatie financieel gezond en toekomstbestendig is. De eerste termijn, bestaande uit € 649.250,- + de helft van de eenmalige bijdrage, totaal € 699.250,- is direct na besluitvorming overgemaakt.

2. Besluit tot financiële analyse

Ook op 14 februari 2023 nam uw college (middels een separaat voorstel) een besluit in het kader van het traject 'verzelfstandiging van Het Speelhuis en bestuurlijke fusie met De Cacaofabriek'. Het proces was op dat moment in een laatste fase beland. Om te bezien of beide organisaties klaar waren voor de laatste stap en daadwerkelijk effectuering, werd besloten om een financiële analyse te laten verrichten. Doel was om vast te stellen of de organisaties toekomstbestendig en financieel gezond waren en er dus sprake zou zijn van een goede start situatie.

3. Uitstel verzelfstandiging en fasering

In de vergadering van 30 mei 2023 besloot uw college tot opschorting van de datum van verzelfstandiging en tot fasering van het project. Concreet betekent het dat de verzelfstandiging werd losgekoppeld van de concernvorming. Belangrijkste reden is dat de hiervoor genoemde financiële analyse nog niet was afgerond,

waardoor nog niet met zekerheid kon worden vastgesteld of beide organisaties klaar waren voor effectuering van verzelfstandiging en concernvorming.

Stand van zaken en gevolgen besluitvorming

Een aantal factoren is van belang:

• Subsidie Cacaofabriek 2023 en nieuwe situatie

De subsidie 2023 is gebaseerd op de aanname dat per 1 juli 2023 de bestuurlijke fusie en de concernvorming met Het Speelhuis een feit zouden zijn. Het bedrag omvat de plus op de subsidie conform raadsbesluit verzelfstandiging (28 september 2021), gericht op een gezonde bedrijfsvoering en op het kunnen voldoen aan wet- en regelgeving (Fair Practice Code). Tegelijk is bij het subsidiebedrag rekening gehouden met synergievoordelen, door de intensivering van samenwerking met Het Speelhuis.

Op 30 mei heeft uw college besloten het totale proces van verzelfstandiging los te koppelen van de concernvorming. Formeel kan uw college besluiten om de hoogte van het subsidiebedrag aan te passen. Het besluit van uw college tot fasering heeft echter gevolgen voor De Cacaofabriek. Vooralsnog gaan zij als zelfstandige stichting, zonder concernvorming, verder. Dit vraagt aanpassingen in systemen en bedrijfsvoering. De uitgaven van de afgelopen periode en de verplichtingen die zijn aangegaan waren gericht op het gezamenlijk verdergaan met Het Speelhuis. Bovendien zullen synergievoordelen (als door gezamenlijk cultureel ondernemerschap) nu lastiger te behalen zijn. Herziening van de (meerjaren) begroting is daarom noodzakelijk, om meer inzicht te krijgen in de gevolgen.

• Onderzoek financiële situatie door bureau Adlasz

De gegevens die bureau Adlasz tot op heden heeft aangeleverd zijn nog onvoldoende om definitieve conclusies aan te verbinden. Daarom kon eerder nog niet geconcludeerd worden dat beide instellingen voldoende klaar zijn voor de toekomst. Nader onderzoek is nodig en wenselijk.

Voorstel vervolg

Voorgesteld wordt om de hoogte van het bedrag 2023 niet aan te passen en over te gaan tot uitbetaling van de 2e termijn 2023. Daaraan wordt de voorwaarde gekoppeld dat De Cacaofabriek voor 1 oktober 2023 een op een nieuwe situatie afgestemde meerjarenbegroting levert. Daarnaast dient de analyse van de financiële situatie afgerond te worden zodat hieruit conclusies kunnen worden getrokken. Het Bureau Adlasz kan daarnaast de nieuwe meerjarenbegroting beoordelen en verwerken in het totale onderzoek. Overigens dient bij deze meerjarenbegroting de huidige subsidie 2023 als (maximaal) financieel kader (plus gemeentelijke index), waarbinnen de exploitatie moet worden ingericht.

Beoogd effect voor college

Beoogd effect is een bloeiend cultureel klimaat in Helmond, dat bereikbaar is voor alle inwoners van Helmond. De culturele instellingen leveren gezamenlijk een belangrijke bijdrage aan de culturele levensloop van mensen, wat gaat van simpelweg kennismaken tot verdieping tot uitgroeien tot cultuur-professional. Meer specifiek is het beoogd effect het vaststellen van subsidie, zodat De Cacaofabriek een financieel gezonde bedrijfsvoering heeft en het aanbod van film, muziek en expo voor de stad behouden blijft.

Argumenten

1.1 Exploitatiebijdrage 2023 gebaseerd op Cacaofabriek in een concern

Bij de berekening van de hoogte van het bedrag van de subsidie 2023 is uitgegaan van De Cacaofabriek als onderdeel van het concern, met een verzelfstandigd Speelhuis. Deze situatie is veranderd.

Met het raadsbesluit van september 2021 is de exploitatiesubsidie aan de Cacaofabriek verhoogd, om te kunnen voldoen aan de Fair Practice code en voor een gezonde bedrijfsvoering. Het besluit werd genomen in het licht en totaal van de verzelfstandiging en concernvorming, maar stond er tegelijk ook los van. Het oorspronkelijke raadsbesluit gaat uit van upgraden van de bedrijfsvoering van De Cacaofabriek, omdat dit nodig was om te kunnen voldoen aan de Fair Practice Code, ook zonder concernvorming. Uiteraard was het ook nodig om een goede start situatie te creëren voor het nieuwe concern. Dus enerzijds noodzakelijk voor de concernvorming en anderzijds nodig voor de zelfstandige organisatie van De Cacaofabriek.

De Cacaofabriek heeft haar begroting 2023 ingericht naar deze nieuwe situatie. De toegroei naar het nieuwe construct vroeg aanpassing van bijvoorbeeld systemen en de bedrijfsvoering. De begroting was op deze situatie gericht, met bijbehorende uitgaves en aangegane verplichtingen. Ook is uitgegaan van het realiseren van synergievoordelen. Die zullen door de fasering pas later kunnen worden gerealiseerd. Om meer inzicht te krijgen is een herziene begroting nodig. Aanpassing van de exploitatiebijdrage is daarom op dit moment niet reëel. Het is immers niet duidelijk wat nodig is.

1.2 Besluit college vanuit juridisch oogpunt noodzakelijk

Een collegebesluit over de subsidie is vanuit juridisch oogpunt noodzakelijk. In het toekenningsbesluit voor 2023 is namelijk opgenomen dat het 2e voorschot pas wordt overgemaakt als de analyse uitwijst dat de organisatie financieel gezond is. Het door het externe bureau Adlasz uitgevoerde onderzoek is nog niet afgerond. Een andere objectieve toets zou een (goedkeurende) controleverklaring zijn. Echter doordat De Cacaofabriek een nieuwe accountant heeft en er tijd nodig was voor overdracht, zal de stichting eind augustus de jaarstukken 2022 aanleveren. Om een vervolg voorschot over te maken is daarom een collegebesluit nodig.

Doordat de financiële analyse vertraging heeft opgelopen is nog niet duidelijk of de stichting financieel gezond en toekomstbestendig is. Het betekent echt niet dat is vastgesteld dat ze niet-financieel gezond zijn. Vervolg onderzoek is noodzakelijk, zeker nu er een nieuwe situatie is ontstaan en er voorlopig geen bestuurlijke fusie is.

1.3 Voor bedrijfsvoering is vervolg termijn noodzakelijk

De Cacaofabriek is als culturele instelling voor een groot deel afhankelijk van subsidie van de overheid. De bedrijfsvoering is in het geding als uitbetaling van de exploitatiebijdrage wordt opgeschort. Salarissen kunnen dan niet worden uitbetaald en het heeft directe gevolgen voor de programmering en openstelling.

2.1 Meerjaren inzicht nodig

Zoals genoemd heeft de nieuwe situatie gevolgen voor de meerjarenbegroting. De fasering van het totale proces en het loskoppelen van het verzelfstandigingsproces dwingen De Cacaofabriek om de komende periode anders in te richten. Dat heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering. Daarom is het voorstel om aan de stichting de opdracht te geven om voor 1 oktober een meerjarenbegroting 2024-2026 te leveren, uitgaande van de genoemde uitgangspunten (voldoen aan Fair Practice Code en financieel gezond / toekomstbestendig). Daarbij dient de huidige subsidie 2023 als financieel kader, waarbinnen de exploitatie moet worden ingericht. De meerjarenbegroting wordt vervolgens aan Bureau Adlasz voorgelegd ter beoordeling, waarmee het onderzoek kan worden gecompleteerd.

3.1 Oorspronkelijke datum van 1 augustus valt in de vakantieperiode

De vastgestelde datum voor het aanleveren van de jaarstukken 2022 was 1 augustus. Echter deze datum valt midden in de vakantieperiode. Ambtelijk is er in deze periode geen capaciteit om de stukken te beoordelen. Daarom wordt voorgesteld om De Cacaofabriek meer tijd te geven en de datum met een maand op te schuiven.

Kanttekeningen

1.1 Financiële analyse later

Bekend is dat het onderzoek van Bureau Adlasz niet is opgeleverd binnen de gevraagde termijn. Er is meer tijd nodig voor nader onderzoek. Daarnaast zal De Cacaofabriek de tijd moeten krijgen om een meerjarenbegroting op te stellen, gericht op de situatie dat zij als separate stichting blijft opereren en tegelijk voldoet aan alle gestelde voorwaarden. Deze meerjarenbegroting wordt vervolgens beoordeeld door Bureau Adlasz. De Cacaofabriek levert voor 1 oktober 2023 de meerjarenbegroting en Adlasz zal vervolgens voor 15 november 2023 haar onderzoek afronden.

1.2 Vervolg besluiten

Om de discussie zuiver te houden is ervoor gekozen om geen andere lopende zaken te vermengen in dit collegevoorstel. Voor de volledigheid willen we wel melden dat de volgende zaken in een later stadium nog aan uw college worden voorgelegd:

- Jaarstukken 2022, inclusief afrekening van het transitiebudget en het eerder gedane verzoek tot coronacompensatie over 2022 (zijnde € 5.1.1c). Overigens dient (conform eerder collegebesluit) over 2022 een controleverklaring voorzien van een oordeelonthouding geleverd te worden (in plaats van de reguliere goedkeurende controle verklaring).
- De Cacaofabriek heeft eerder gebruik gemaakt van de eenmalige compensatieregeling van energielasten. De afrekening laat zien dat er te veel is toegekend. Toegekend is een bedrag van € 5.1.1c, hiervan wordt thans een bedrag van € 5.1.1c teruggevorderd.

Financiën

De dekking van de exploitatiebijdrage is conform uw eerdere collegebesluit van 14 februari 2023. Dekking van de reguliere subsidie komt uit de daartoe beschikbare bedragen uit Programma 5. Dekking van de eenmalige bijdrage van € 5.1.1c komt uit de Stelpost Indexeringen. Deze eenmalige bijdrage is reeds verwerkt in de 1e Berap 2023. De incidentele bijdrage is daarbij eenmalig, ervan uitgaande dat de index 2024 hoger ligt, omdat het indexcijfer 2024 met terugwerkende kracht gecorrigeerd wordt met het werkelijke indexcijfer 2023.

Bij het besluit van 14 februari zijn de stappen van de afwegingsladder volgens afspraak volledig doorlopen.

Communicatie

De instelling ontvangt een beschikking.

Vervolg

De instelling ontvangt een beschikking, met daarin de verplichting dat een meerjarenbegroting wordt opgesteld en geleverd voor 1 oktober 2023 en dat er medewerking wordt verleend het onderzoek van bureau Adlasz.

Bijlagen

1. Concept wijzigingsbeschikking;
2. Eerdere beschikking subsidie Cacaofabriek 2023.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 1 sub c	Bedrijfs- en fabricagegegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld	4
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1